QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

MAĠISTRAT DR. SIMONE GRECH

Distrett Naxxar

Il-Pulizija

vs

Charlene Magri

Illum, 25 ta' April, 2022.

Il-Qorti;

Rat l-imputazzjonijiet maħruġa kontra Charlene Magri bil-karta tal-identità numru 303585M, li permezz tagħhom ġiet akkużata talli nhar it-3 ta' Settembru 2018, għal ħabta ta' bejn 17.00 hrs u 22.00hrs, f'residenza, omissis, il-Għargħur, u f'dawn il-gżejjer Maltin,

> *" 1. Permezz ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjoni eletronika, heddidt li taghmel xi reat jew bil-hsieb li tiehu xi flus jew xi haga ohra jew biex taghmel xi gwadan, jew bil-hsieb li ggieghel lil Malcolm Joe Falzon jaghmel jew jonqos milli jaghmel xi haga, jew heddidt li takkuza jew li taghmel ilment kontra tieghu/taghha, jew biex immalafamajt lil Malcolm Joe falzon, jew xi persuni ohra jew ghamilt uzu iehor mhux xieraq bih;*
>
> *2. Insulentajt, heddidt jew ingurjajt bi kliem jew b'mod iehor lil Malcolm Joe Falzon;*
>
> *3. Bl-imgieba tieghek, ikkangunajt lil Malcolm Joe Falzon jibza li se tintuza vjolenza kontra tieghu jew kontra il-proprjeta' tieghu jew kontra*

il-persuna jew il-propjeta' ta' xi hadd mill-axxendenti, dixxendenti, ahwa jew familjari ohra tiegh;.

4. Volontarjament ksirt il-bon ordni jew il-paci pubblika b'ghajjat u storbju;

5. Volontarjament ghidt kliem oxxen li jikkonsisti f'dagha fil-pubbliku."

Semgħet il-provi prodotti;

Rat id-dokumenti;

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Provi

F'dawn il-proċeduri, ġie ppreżentat affidavit ta' WPS 158 Gillian Henwood, kif ukoll ir-rapport li kien sar mal-Pulizija bħala Dok AB2. Xehdu wkoll Malcolm Joe Falzon u Christine Falzon Jones.

Irriżulta li fit-8 ta' April 2019, ġie vverbalizzat li d-difiża qed teżenta lill-parte ċivile u lill-Prosekuzzjoni milli jressqu prova, li n-numru XXXXXXXX huwa *landline* tal-Vodafone tad-dar ta' omm l-imputata, u li n-numru XXXXXXXX huwa n-numru taċ-ċellulari tal-imputata.

Irriżulta mill-affidavit ta' GO plc, li n-numru XXXXXXXX huwa rreġistrat fuq Malcolm Falzon, u li fit-3 ta' Settembru 2018, bejn il-ħamsa ta' wara nofsinhar sad-disgħa neqsin kwart ta' filgħaxija, kien hemm telefonati li saru minn XXXXXXXX għal fuq XXXXXXXX, liema telefonati kienu ta' durata ta' 0.00.

Ġew eżebiti *images* ta' messaġġi li ntbagħtu fuq il-*mobile number* ta' Malcolm Falzon, bħala Dok AB 3. Iżda minn dawn id-dokumenti, ma jirriżultawx mill-liema numru kienu qed jintbagħtu.

Ikkunsidrat:

Dwar l-ewwel imputazzjoni li tirrigwarda l-Artikolu 49 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tirreferi għas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti, hekk kif diversament ippreseduta, deċiża fid-9 ta' April, 2019, fl-ismijiet, Il-Pulizija (Spettur Spiridione Zammit)-vs-Nadine Farrugia, fejn intqal is-segwenti:

> *"Illi l-imputata qed tigi akkuzata talli permezz ta' Facebook kitbet kliem indirizzat lejn il-parte leza Melanie Cassar u membri ta' familtha; Illi l-kliem li allegatament intqal mill-imputata kien "Hope they will shut your place down sooner rather than later. You will be punished for your act of murder. Hope karma gets you good".*
>
> *......bl-emendi introdotti bl-Att XI tal-2018,li dahal fis-sehh fl-14 ta' Mejju, 2018, ferm qabel ma ntbghat ir-request lil Facebook, gie introddot proviso gdid ghall-artikolu 49 tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta, li jghid:*
>
> *Iżda sempliċi kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippubblikati fuq network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jew apparat u li jkunu jistgħu jagħtu lok għal azzjoni għal malafama jew inġurja skont l-Att dwar il-Midja u l-Malafama m'għandhomx jagħtu lok għal reat taħt dan l-Att.*
>
> *Fl-artikolu 2 tal-Kapitolu 399 insibu li -"apparat" tfisser kull tagħmir jew makkinarju, ikunu kif ikunu deskritti; "network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi" tfisser sistemi ta' trasmissjoni u, fejn dan japplika, tagħmir ta' switching jew routing u riżorsi oħra, inklużi elementi ta' network li m'humiex attivi, li jippermettu l-ġarr ta' sinjali bil-fil, bir-radju, b'mezzi ottiċi jew b'mezzi elettromanjetiċi oħra, inklużi networks satellitari, fissi (circuit-switched u packet-switched, inkluż l-Internet) u networks terrestri mobbli, sistemi ta' elettriku bil-cable, sal-limitu li dawn jiġu użati bil-għan li jittrasmettu sinjali, networks użati għal xandir bir-radju u televiżjoni, u networks ta' televiżjoni bil-cable, irrispettivament mit-tip ta' informazzjoni mwassla;*
>
> *Illi skond l-artikolu 2 tal-Att dwar il-Midja u l-Malafama, Kapitolu 579 tal-Ligijiet ta' Malta: "inġurja" tfisser malafama bi stqarrija li tkun intqalet b'malizja bil-fomm; "libell" tfisser malafama permezz ta' pubblikazzjoni; ....."malafama" tfisser il-komunikazzjoni ta' kliem li jagħmlu ħsara serja lir-reputazzjoni ta' persuna u tinkludi l-libell u l-inġurja; "midja" tinkludi kull forma ta' tixrid ta' ideat, informazzjoni, jew opinjonijiet dwar materja ta' interess pubbliku, lill-pubbliku inġenerali jew lil sezzjoni tal-pubbliku, li tkun taħt il-kontroll editorjali ta' editur; "midja miktuba" tfisser kull kitba jew stampat, isir*

b'liema mezz isir, u tinkludi kull kontenut tal-midja miktub li jkun imxerred b'kull mezz kemm jekk permezz ta' pjattaformi elettronici online kif ukoll jekk imxerred b'kull mezz offline mingħajr l-użu ta' pjattaformi elettroniċi u tinkludi kull mezz ieħor li bih kliem jew immaġni viżwali jistgħu jinstemgħu jew jiġu perċepiti; ..."pubblikazzjoni" tfisser kwalunkwe att li bih kull midja miktuba tiġi jew tista' tkun komunikata lil jew tinġieb għall-għarfien ta' xi persuni jew li bih kliem jew immaġni viżwali jiġu disseminati;

Illi tenut kont li l-kliem li allegatament intqal sar permezz ta' Facebook, li jikkostitiwixxi network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi, sakemm il-kliem jibqghu ta' natura malafamanti biss, tali kliem ma ghadhomx jitqiesu li jammontaw ghall-reat u kull azzjoni kellha tkun wahda purament ta' natura civili li kellha tittiehed ai termini tal-Att dwar il-Midja u l-Malafama. Ghaldaqstant minkejja li l-ewwel imputazzjoni giet rtirata mill-prosekuzzjoni, galadarba il-kliem kien ppublikat fuq Facebook dan ma baqax jinkwadra taht ir-reat kontravvenzjonali ravvizat bl-artikolu 339(1)(e). Kif intqal mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza Il-Pulizija vs Lee Borg:

"Biex ikun hemm ir-reat ta' ingurja skond l-Artikolu 252, il-kliem (jew gesti, kitba, ecc., skond il-kaz) ingurjuzi iridu jkunu gew komunikati, direttament jew indirettament, lil terza persuna –imqar terza persuna wahda – ghax b'hekk biss jista' jitwettaq il-hsieb li jkollu l-agent li jtellef jew inaqqas il-gieh tal-persuna ingurjata ("with the object of destroying or damaging the reputation of any person", fit-test Ingliz). Kliem, gesti, kitba jew disinji ingurjuzi li jigu ndirizzati mill-agent lill-persuna li jkun qed joffendi, izda li jibqghu bejniethom it-tnejn huma puniti bhala kontravvenzjoni skond il-paragrafu (e) ta' l-Artikolu 339(1) tal-Kodici Kriminali. Mhemmx dubbju li malli il-kliem malafamanti gie kommunikat lill-terzi, kif gara' malli gie pubblikat fuq Facebook, ir-reat ma baqax wiehed ta' natura kontravvenzjonali.

Illi sabiex kliem jitqies li hu "theddid" issir riferenza ghas-sentenza Il-Pulizija vs Francis Frendo, fejn il-Qorti nterpretat il-kelma theddida bhala biza t'aggressjoni futura.... Biex ikun hemm tali theddid is-suggett attiv irid ikun qed jipprospetta – bil-kliem, gesti jew b'mod iehor – xi forma ta' hsara ingusta fil-futur (anke jekk fil-futur immedjat) lis-suggett passiv. Huwa veru li ma hemmx ghalfejn li l-hsara prospettata tkun determinata fis-sens li jigi indikat b'xi grad ta' precizjoni l-interess, guridikament relevanti, tas-suggett passiv li jkun qed jigi minaccat; u f'dan is-sens huwa korrett Antolisei meta jghid: "...e` sufficiente che la minaccia sia tale da turbare la tranquillita` della persona a cui e` rivolta, come nel caso che taluno dica ad un altro: 'ti faro` vedere di che cosa sono capace'".

Il-Qorti tirreferi wkoll għas-sentenza fl-ismijiet, Il-Pulizija (Spettur Trevor Micallef) vs Salvatore La Rocca, deċiża fis-7 ta' Frar 2019, minn din il-Qorti hekk kif diversament ippreseduta, fejn intqal:

"L-element essenzjali ghal sejbien ta' htija taht l-artikolu 49(a) tal-Kap. 399 huwa li jkun sar theddid li se jsir xi reat u dan bl-uzu ta' network jew apparat elettroniku. Minn qari tan-nota ta' sottomissjonijiet tal-parte civile u anke mill-provi prodotti, minn imkien ma rrizulta li limputat hedded li se jsir xi reat. Infatti fin-nota ta' sottomissjonijiet taghha l-parte civile tghid li: "Jigi sottomess li ghalkemm dan il-kaz jitratta dwar ingurji u theddid li allegatament sehhew permezz tal-informatika u cioe` tramite e-mails u messagi bl-sms fuq telefon cellulari." Il-parte civile dejjem qed taghmel riferenza ghal theddid u ingurji diretti fil-konfront tal-persuna taghha. Il-parte civile tindika li kien sar wkoll diskors fis-sens li l-imputat kien sejjer jaghmel u effettivament ghamel xi rapporti ma' xi awtoritajiet kompetenti (bhal tal-VAT, Jobsplus ecc). B'daqshekk pero` tali rapporti kif gia` inghad ma jammontawx ghal xi theddida li kien sejjer jitwettaq xi reat.

Dan apparti l-fatt li baqghu ma ingabux provi mil-liema numru u mil-liema IP address kienu intbaghtu l-emails u l-smses in kwistjoni u lprosekuzzjoni sejset il-kaz taghha biss fuq id-dikjarazzjonijiet tal-parte civile meta hija kienet marbuta li iggib l-ahjar prova.

...L-artikolu 49(c) tal-Kap. 399 imbaghad jirreferi ghal uzu mhux xieraq tal-apparat elettroniku. Kif gia` kellha l-opportunita din il-Qorti li tikkummenta fil-kawza fl-ismijiet Il-Pulizija vs Francine Cini "uzu mhux xieraq" ma jfissirx kwalunkwe uzu, jew kull haga taht il-kappa tax-xemx, maghduda kull offiza, insult jew kelma zejda, izda ghandha tigi interpretata b'mod ferm aktar ristretta, primarjament fejn si tratt theddid, estorsjoni u attivitajiet illeciti."

It-theddid irid ikollu wkoll il-karatteristika fundamentali li jkun jipprospetta xi forma ta' hsara ingusta. Kif gia` sottolineat aktar qabel b'rabta mat-tieni akkuza, dan ma rrizultax.

Sahansitra anke li kieku kellu jitqies li l-kliem li seta' intuza mill-imputat kien wiehed malafamanti, xorta bl-applikazzjoni tal-proviso li iddahhal bl-Att XI tal-2018, ma jkun jezisti l-ebda reat taht l-artikolu 49 tal-Kap. 399: "Iżda sempliċi kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippubblikati fuq network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jew apparat u li jkunu jistgħu jagħtu lok għal azzjoni għal malafama jew inġurja skont l-Att dwar il-Midja u l-Malafama m'għandhomx jagħtu lok għal reat taħt dan l-Att."

Lanqas ghalhekk ma tista' tirrizulta htija taht dan l-artikolu."

Il-Qorti tal-Appell Kriminali, fis-sentenza fl-ismijiet, Il-Pulizija (Spettur Bernard C. Spiteri) vs Francine Cini, deċiża fis-26 ta' April 2019, ġie deċiż hekk dwar dan l-artikolu, fid-dawl tal-emendi introdotti bl-Att XI tal-2018:

"..fi kwalunkwe kaz, hemm ukoll il-kwistjoni ta' natura legali naxxenti mill-emendi konsegwenzjali bl-introduzzjoni tal-fuq imsemmi Att XI tal-2018. L-artikolu 32 ta' dan l-att zied is-segwenti proviso fl-ahhar tal-artikolu 49 talKapitolu 399:

"Izda semplici kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippublikati fuq newtork ta' komunikazzjoni elettronici jew appart u li jkunu jistghu jaghtu lok ghal azzjoni ghal malafama jew ingurja skond l-Att dwar il-Midja u l-Malafama m'ghandhomx jaghtu lok ghal reat taht dan l-Att"

11. B'dan il-proviso il-malafama m'ghadiex tikkostitwixxi reat u l-istess proviso dahal fis-sehh minghajr rizervi dwar azzjonijiet kriminali pendenti ghajr ghal-dawk maghmulha taht il-Ligi tal-Istampa kif hemm provdut. Issa, apparti il-kunsiderazzjonijiet maghmula dwar l-ewwel imputazzjoni ghar-rigward tal-artikolu 252(1) tal-Kodici Kriminali li jghoddu ukoll ghal kwistjoni in dizamina, tajjeb li ssir referenza ukoll ghas s-sentenza tas-17 ta' Settembru 2009 fil-każ 'Scoppola v Italy (No.2) (Grand Chamber) tal-Qorti Ewropea Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem fejn il-Qorti rriteniet hekk:

'106. The Court therefore concludes that since the X v Germany decision a consensus has gradually emerged in Europe and internationally around the view that application of a criminal law providing for a more lenient penalty, even one enacted after the commission of the offence, has become a fundamental principle of criminal law.....

107. Moreover it observes that in prohibiting the imposition of 'a heavier penalty.....than the one that was applicable at the time of the criminal offence , paragraph 1 in fine of Article 7 does not exclude granting the accused the benefit of a more lenient sentence, prescribed by legislation subsequent to the offence.'

12. Igifieri, anke mill-aspett ta' piena, la darba l-fatti allegati m'ghadhomx jikkostitwixxu reat u huma soggetti ghall-proceduri civili li certament l-ezitu taghhom ma jistghax ikun ta' natura penali, isegwi li ma tistax aktar tinsab htija f'dan il-fatti anke jekk, gratia argomenti, l-malafama per se hija prosegwibbli taht is-subartikolu 49(b).....

.....il-proviso introdott bl-Att XI tal-2018 japplika ghall-artikolu 49 fl-intier tieghu igifieri ghat-tlett subartikoli kompriz, allura, is-subartikolu (c) tal-artikolu 49. Ghalhekk din il-Qorti, ghal-istess konsiderazzjonijiet maghmula supra kwantu l-ewwel u t-tieni imputazzjoni ma tistax tikkonferma s-sejbien ta' htija dwar fatt li m'ghadux jikkostitwixxi reat."

Il-Qorti tagħmel referenza wkoll għas-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali, fl-ismijiet, Il-Pulizija vs Mark Camilleri, deċiża fit-28 ta' Marzu, 2019, fejn intqal:

"...din il-Qorti sejra tikkunsidra it-tieni akkuza migjuba fil-konfront tal-appellant taht l-artikolu 49 (c) tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta kif emendat permezz ta-Att XI.2018.32 u cioe li ghamel uzu mhux xieraq minn sistema jew apparat tal –komunikazzjoni eletronici billi immalafama lill-Mario Calleja.

Dan l-artikolu llum il-gurnata jaqra:

'Kull min permezz ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika –

(a) jhedded li jagħmel xi reat; jew

(b) bil-ħsieb li jieħu xi flus jew xi ħaġa oħra, jew biex jagħmel xi gwadann, jew bil-ħsieb li jġiegħel lil ħaddieħor biex jagħmel jew jonqos milli jagħmel xi ħaġa, jhedded li jakkuża jew li jagħmel ilment kontra, jew biex jimmalafama lil dik il-persuna jew xi persuna oħra; jew

(ċ) jagħmel użu ieħor mhux xieraq bih, ikun ħati ta' reat taħt dan l-Att u jista', meta jinsab ħati, jeħel multa ta' mhux iżjed minn tlieta u għoxrin elf, mitejn u tlieta u disgħin euro u tlieta u sebgħin ċenteżmu (€23,293.73) u, fil-każ ta' reat permanenti, multa oħra ta' mhux iżjed minn erba' mija u ħamsa u sittin euro and u sebgħa u tmenin ċenteżmu (€465.87) għal kull jum li matulu jkompli r-reat;

Iżda sempliċi kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippubblikati fuq network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jew apparat u li jkunu jistgħu jagħtu lok għal azzjoni għal malafama jew inġurja skont l-Att dwar il-Midja u l-Malafama m'għandhomx jagħtu lok għal reat taħt dan l-Att.'

Dan il-kaz jittratta dwar kummenti li saru minn Mark Camilleri fuq il-blog tal-gurnalist Victor Vella fir-rigward tal-artikolu bl-isem "Is-Sindku ta' Marsakala, tal-PN ilhom ma jersqu 'l hawn' li kien gie pubblikat fuq il-gurnal l-Orizzont ta' nhar id-9 ta Mejju, 2014. Din il-Qorti tqis din dan il-kumment bhala tali jaqa' taht il-proviso mizjud permezz tal-Att Att XI.2018.32. Jirrizulta li l-kliem uzat huwa 'kliem malafamanti jew dikjarazzjonijiet imlissna jew ippubblikati fuq network ta' komunikazzjonijiet elettroniċi jew apparat' u ghalhekk jirrizulta li jistgha jaghti lok ghal-azzjoni ghal-malafama jew ingurja skont l-Att dwar il-Midja u l-Malafama. Dan huwa kaz fejn l-appellant ippublika xi kliem malafamanti fuq xi sit socjali on line u allura fejn il-pubbliku jew uhud mil-pubbliku kellu access ghalih.

Din il-Qorti f'dan ir-rigward taghmel referenza ukoll ghal posts ohra li jinsabu fuq il-blog kif rapportati fid-dokument esebit fl-atti markat bhala dok RSA 2 a fol. 10 et seq fejn jirrizulta li hemm diversi malafami ohra bhal 'min gie elett mhux kapaci jamminsitra,....sindku bazi....min mhux tajjeb biex jamminsitra u qed igib il-voti billi jidhaq bin-nies ghandu jmur id-dar u jibda jfittex xoghol....empty vessels make most sound, u kif stqarr Mario Calleja stess fix-xhieda li huwa ta quddiem din il-Qorti diversament preseduta huma kollha kummenti malafamanti u ingurjuzi fil-konfront tieghu .

Għalhekk jirriżulta li l-emendi li saru fuq l-artikolu 49 tal-Kapitolu 399 tal-Liġijiet ta' Malta fil-mori tal-appell permezz tal-Att XI.2018.32 huma tali li fit-termini tal-proviso ta' dan l-artikoli m'għandhomx jagħtu lok għal reat taħt dan l-Att.'

Ghaldaqstant l-artikolu 49 tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta minhabba l-emenda li saret fil-mori tal-appell m'ghadux applikabbli.

...Kif ikkunsidrat dwar l-artikolu 49(c) tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija (Spettur Bernard Charles Spiteri) vs Francine Cini' (Deciza mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali nhar l-24 ta' Lulju, 2017)

'Dina d-dicitura hija ben differenti minn dak ikkontemplat fl-artikolu 48 fejn il-kliem uzat huwa "uzu mhux b'mod kif imiss." Kien dana l-iskop tal-legislatur meta dahlet dina l-emenda fil-ligi permezz tal-Att XXX tal- 2007.

Illi ma hemmx dubju illi l-imputat intenzjonalment uza s-social media sabiex jaghmel uzu mhux xieraq bl-istess fis-sens illi tella posts bi kliem ingurjuz dwar il-parti leza.

Il-Qorti ikkunsidrat x'kienet l-intenzjoni tal-legislatur u x'ried partikolarment ifisser bil-kliem 'uzu iehor mhux xieraq' fejn fis-seduta tal-Parlament 'Laqgha nru. 117, ta' nhar it-Tnejn 10 ta' Dicembru 2007' ntqal:

"DR PETER GRECH: Bħalissa fil-ligi hemm l-istess pieni, l-istess kappa ħlief sub paragrafi (a) (b) u (c). Bħalissa r-reat huwa li wieħed jagħmel improper use minn apparat ta' komunikazzjoni elettronika. Dan dejjem ftiehem li l-improper use huwa dawn l-affarijiet li hawn fil-paragrafi (a), (b) u (c) jigifieri li wieħed juza apparat biex jhedded lil ħaddieħor, biex jestorci flus, igiegħel lil ħaddieħor jagħmel xi ħaga illegali jew biex jagħmel harrassing, biex idejjaq lil ħaddieħor.

DR PETER GRECH: Issa li gara huwa nqalgħet diffikulta' fil-qorti dwar xi tfisser improper use. Fil-fatt kien hemm sentenza li jekk telephone uzajtu bħala telephone qatt ma nista' nkun għamilt improper use tat-telephone anke jekk uzajtu biex indejjaq lil xi ħadd. Il-bzonn ta' din l-emenda nqala' minħabba dan, biex niccaraw x'ifisser improper use. Tħalliet il-klawsola generali "or makes any other improper use thereof" imma gie izjed specifikat x'ifisser l-improper use, x'għandu jigi projbit, li tuza apparat elettronika għal dawn l-iskopijiet imsemmija." (enfasi tal-Qorti).

Minn dan johrog illi l-interpretazzjoni li ghandha tinghata lill-frazi "uzu iehor mhux xieraq" ma jfissirx kwalunkwe uzu, jew kull haga taht il- kappa tax-xemx, maghduda kull offiza, insult jew kelma zejda, izda ghandha tigi interpretata b'mod ferm aktar ristretta, primarjament fejn si tratta theddid, estorsjoni u attivitajiet illeciti.

Illi l-Ezekuttiv ghazel b'mod espress illi sa anke jelimina l-fastidju minn taht il-kappa ta' "uzu iehor mhux xieraq" tant li dan is-sub-paragrafu propost ma nghatax il-barka mil-Legislatur u gie eliminat: "(c) pursues a course of conduct which amounts to harassment of another person or which he knows or ought to know amounts to harassment of another person;"

Illi n-nota fil-margni tal-artikolu 49 tal-Kap 399 tkompli taghti sostenn ghall-intepretazzjoni moghtija mill-esponenti tal-intenzjoni tal-legislatur:

'Uzu ta' apparat ta' komunikazzjoni elettronika biex isir theddid.'

Dik il-Qorti fost numru ta' kunsiderazzjonijiet ohra, ikkunsidrat li:

'Illi l-imputat, fl-ewwel lok jidher illi l-akkuzi addebitati lilu huma dik ravvizata is-sub-inciz (c) tal-artikolu 49 li allura jipprospetta l-uzu mhux xieraq li jsir permezz ta' xi network jew apparat ta'

telekomunikazzjoni. Billi jirrizulta minn qari tal-email eebiti illi huwa tellgha posts fuq il blog ta Victor Borg bi kliem ingurjuz u lillkwerelant b'dan ghalhekk illi dak ravvizat fis-sub-inciz (c) immaterjalizza.

Fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija Vs Lee Borg' il-Qorti tal-Appell Kriminali kkunsidrat li:

'Jilment ukoll l-appellanti fir-rigward tat-tieni imputazzjoni li dwarha instab hati illi huwa qatt ma uza kliem ta' theddid fl-email mibghuta u allura kellu jigi illiberat. Illi l-appellanti ma ghandux ragun ghaliex fl-ewwel lok jidher illi it-tieni akkuza addebitata lilu hija dik ravvizata fis-sub-inciz (a) (b) u (c) tal-artikolu 49 li allura jipprospetta tlett sitwazzjonijiet differenti u mhux biss it-theddid tar-reat li jitkellem dwaru is-sub-inciz (a). Illi allura dan ir-reat jikkontempla ukoll l-uzu mhux xieraq li isir permezz ta' xi network jew apparat ta' telekomunikazzjoni u dan fis-subiniciz (c) tieghu, ghalkemm l-Ewwel Qorti ma tindikax taht liema sub-inciz qed tinstab il-htija. Billi l-appellanti ex admissis jistqarr illi huwa bghat email bi kliem ingurjuz lill- kwerelanti b'dan ghalhekk illi dak ravvizat fis-sub-inciz (c) immaterjalizza, allura dan l-aggravvju ukoll ma jisthoqqlux akkoljiment.'

Fis-sentenza fl-ismijiet 'Il-Pulizija Spettur Martin Sammut vs Dr. Alfred Grech' gie kkunsidrat li:

'L-għemil kkontemplat fil-paragrafi (a) u (b) jikkonsisti fl- uzu minn xi persuna ta' network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika sabiex jikkomunika lil ħaddieħor theddida ta' għemil għall-għanijiet previsti f'dawk il-paragrafi. In vista ta' l-għanijiet hemm previsti ma hemmx dubbju li l-ligi fl-istess paragrafi qed tikkontempla għemil li bl-uzu ta' xi network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika huwa mmirat sabiex jagħmel ħsara, jdejjaq, jivvessa jew joffendi lil ħaddieħor. Meta fil- paragrafu (c) jingħad li "jagħmel uzu ieħor mhux xieraq" isegwi li dik id-dispozizzjoni titratta minn għemil li ma jikkonsistix necessarjament f'theddid izda li, bl-applikazzjoni tar-regola eiusdem generis, huwa għemil ieħor li jittrasmetti lil ħaddieħor messagg li jagħmel ħsara, jdejjaq, jivvessa jew joffendi lil ħaddieħor u għaldaqstant ma hux għemil xieraq. Anki jekk, għalhekk, il-messaggi in kwistjoni ma jitqiesux theddid izda jitqiesu bħala messaggi vulgari dan hu bizzejjed sabiex jinkwadraw f'dak projbit bil-paragrafu (c) msemmi in kwantu huma messaggi li tal-anqas idejjqu,jivvessaw jew joffendu lil min jircevihom u effettivament dejjqu, ivvessaw u offendew lil min ircevihom. Din hi l-konsegwenza tal-applikazzjoni korretta tar-regola eiusdem generis għall- interpretazzjoni tal-portata tal-paragrafu (c) msemmi.'

...Din il-Qorti hija tal-fehma li bil-frazijiet fuq indikati bejn l-appellant u terzi hi tali li tikkostitwixxi uzu mhux xieraq. M' hemmx dubbju li l-intensjoni tal-appellant kienet wahda u cioe' li jghamel hsara lill-kwerelanti, billi jimmalafamah gewwa fora pubblika.

Huwa pertinenti li din il-Qorti tqis il-kuntest kollu tal-kliem li l-parti leza hassitha ingurjata bihom biex tiddeciedi jekk l-Ewwel Qorti kinitx korretta meta qieset dawn il-kliem bhala ingurjuzi. Dawn jinstabu f'kemm a fol 9 et seq. Din il-Qorti ssib li l-kliem kif fuq riportat fil-kuntest kollu li l-kliem intqalu bhala ingurjuzi u ghalhekk fil-kuntest tal-akkuza taht l-artikolu 49 tal-Kapitolu 399 tal-Ligijiet ta' Malta jirrizulta li l-appellant ghamel uzu iehor mhux xieraq ta' network jew apparat ta' komunikazzjoni elettronika pero stante li l-kliem huma malafamanti u ghalhekk proceduri jsitghu jittiehdu skond l-Att dwar il-media jidhol in ballo il-proviso ta dan l-artikolu 49 tal kap 399 tal-ligijiet ta Malta m'għandhomx jagħtu lok għal reat taħt dan l-Att u ghalhekk hawnhekk ukoll l-Qorti tasjteni mili tiehu konjizzjoni ta din it-tieni akkuza."

Fid-dawl tal-ġurisprudenza fuq riferita, din il-Qorti tqies li fir-rigward tal-insulti u kliem inġurjuż li ntqal mill-imputata, permezz ta' messaġġi li ntbagħtu mill-*mobile number* tal-istess imputata, japplika l-proviso tal-Artikolu 49 tal-Kap 399 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-Qorti sejra għalhekk, tillibera lill-imputata minn din l-imputazzjoni.

Dwar it-tieni imputazzjoni, din tirriżulta ampjament ippruvata mix-xhieda mogħtija. Huwa minnu li l-parte ċivile ma ħariġx barra, iżda huwa osserva lill-imputata mit-tieqa, meta din kienet qiegħda tgħajjat fil-pjazzetta privata, kif ukoll għaraf il-vuċi tagħha.

Dwar it-tielet imputazzjoni, u ċioè biża' li ser tintuża vjolenza, il-Qorti tagħmel riferenza għad-deċiżjoni fl-ismijiet, Il-Pulizija vs. Raymond Parnis, deċiża fl-24 ta'April 2009, mill-Qorti tal-Appell Kriminali. Riferenza għandha ssir ukoll għall-kawża fl-ismijiet, Il-Pulizija vs. Raymond Coleiro, deċiża fis-7 ta' Marzu 2012, u għall-kawża fl-ismijiet, Il-Pulizija vs. Jeffrey Scicluna, deċiża fil-21 ta' Frar 2012, liema sentenzi ġew mogħtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali. Fid-deċiżjoni kontra Jeffrey Scicluna, il-Qorti qalet hekk:

"Biex ikun hemm ħtija taħt l-artikolu 251B irid jirriżulta li jkun hemm a course of conduct kif juri l-kliem: 'lil xi ħadd ieħor hekk jibża' kull darba minn dawk l-okkażjonijiet'. Jista' jkun hemm aktar minn okkażjoni waħda fl-istess jum u għalhekk ikun applikabbli l-artikolu 251B xorta waħda. Iżda kemm mill-imputazzjoni kif miġjuba kif ukoll mill-provi ma jirriżultax li kien hemm din a course of conduct fl-istess jum. Ix-xhud irreferiet għal x'ġara qabel iżda l-kliem tal-imputazzjoni jkopri jum wieħed biss. Barra dan ma jirriżultax li kien hemm xi kundanni oħra tal-appellant dwar theddid lil martu. Isegwi li l-appellant ma jistax jinsab ħati skont it-tieni imputazzjoni kif dedotta".

Illi l-Artikolu tal-Liġi, ċioé Artikolu 251B((1) jgħid hekk: "li l-imġieba tagħha tikkaġuna lil ħaddieħor jibża' li se tintuża vjolenza kontrih jew kontra". Tenut kont ta' dan, u tenut kont tal-provi mismugħa minn din il-Qorti, il-Qorti hija tal-fehma li din l-imputazzjoni ma ġietx ippruvata. Għalkemm saru allegazzjonijiet li kien hemm inċidenti oħra bejn l-allegata parte leża u l-imputata, ma tressqux provi dwarhom mill-Prosekuzzjoni. In oltre, l-imputazzjoni tirreferi għal data waħda u perijodu ta' ħin, bejn il-ħamsa ta' filgħaxija u l-għaxra ta' bil-lejl, iżda mix-xhieda jirriżulta li allegatament seħħ dan l-inċident, fejn xi ħadd mar iħabbat u jidgħi fil-blokka fejn jgħixu l-parte ċivile, u li ntbagħtu xi messaġġi lil wieħed mill-parte ċivile fl-istess perijodu ta' ħin. Fil-fehma ta' din il-Qorti, ma ġiex ippruvat il-*course of conduct,* li huwa neċessarju biex japplika l-Artikolu 251B(1) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Dwar ir-raba' imputazzjoni, din il-Qorti tagħmel referenza għal dak li ntqal mill-Qorti tal-Appell, fil-kawża fl-ismijiet, Il-Pulizija vs Maria Concetta Green, deċiża fid-19 ta' Novembru 1999; Volum LXXXIII.iv.441, fejn intqal:-

"L-artikolu 338(dd) tal-Kodici Kriminali jikkontempla r-reat komunement imsejjaħ breach of the peace'. L-elementi ta' dan ir-reat gew ezaminati funditus f'diversi sentenzi u gie ritenut li, bhala regola, ikun hemm din il-kontravenzjoni meta jkun hemm ghemil volontarju li minnu nnifsu jew minhabba c-cirkostanzi li fihom dak l-ghamil isehh inissel imqar minimu ta' nkwiet jew thassib f'mohh persuna (li ma tkunx l-akkuzat jew l-imputat) dwar l-inkolumita' ta' persuna jew dwar l-inkolumita' ta' proprjeta', kemm b'rizultat dirett ta' dak l-ghamil jew minhabba l-possibilita' ta' reazzjoni ghal dak l-ghemil.

L-iskambju ta' kliem, anke jekk ingurjuz jew minaccjuz fih innifsu u minghajr ma jkun hemm xejn aktar x'jindika li dak l-argument jista' jizviluppa fih, jew iwassal ghal, xi haga ohra u aktar serja (bhal glied bl-idejn jew hsara fil-propjeta') ma jammontax ghall-breach of the peace fis-sens tal-artikolu 338(dd) tal-Kodici Kriminali."

F'Il-Pulizija vs. Noel Tanti, deċiża mill-Qorti tal-Appell, fil-5 ta' Mejju 2005, intqal:

> *"Illi kif gie ritenut minn din il-Qorti fl-Appell Kriminali : "Il-Pulizija vs. Alfred Pisani" [5.5.1995] irreat kontemplat fl-artikolu 338 (dd) tal-Kodici Kriminali javverra ruhu meta jkun hemm dak li fil- "common law" Ingliza kien jissejjah "a breach of the peace." Bhala regola jkun hemm din il-kontravvenzjoni meta jkun hemm ghemil volontarju li minnu nnifsu jew minnhabba c-cirkostanzi li fihom dak l-ghemil isehh, inissel imqar minimu ta' inkwiet jew thassib f' mohh persuna (li ma tkunx l-akkuzat jew l-imputat) dwar l-inkolumità fizika ta' persuna jew dwar l-inkolumità ta' proprjeta', kemm b' rizultat dirett ta' dak l-ghemil jew minnhabba l-possibilita' ta' reazzjoni ghal dak l-ghemil.*

Fl-Appell Kriminali, "Il-Pulizija vs. Paul Busuttil", [23.6.1994], imbagħad ġie ritenut li din l-ekwiparazzjoni ta' dan ir-reat mal-kunċett Ingliż ta' "breach of the peace" tirrisali għal żmien Sir Adriano Dingli, li proprju f'kawża deċiża minnu fl-10 ta' Ġunju, 1890, fl-ismijiet: "Ispettore Raffaele Calleja v. Paolo Bugeja et.", kien qal hekk :-

> *"Che il buon ordine e la tranquillita' pubblica sta nella sicurezza , o nella opinione ferma della sicurezza sociale , -- nel rispetto dei diritti e dei doveri sia degli individui in faccia all' autorita' pubblica , sia degli individui stessi fra loro, e ogni atto che toglie o diminuisce la opinione della sicurezza pubblica , o della sicurezza individuale , e' violazione dell' ordine pubblico , independentemente dalla perpetrazione di altro reato." (Kollez. Vol. XVII, p.47, 475).*

Fl-istess sentenza ta' Paul Busuttil, ġew ċitati b'approvazzjoni McCall Smith u Sheldon, li fil-ktieb tagħhom "Scots Criminal Law" (Edin. Butterworths, 1992), jghidu:-

> *"The essence of the offence is the causing of alarm in the minds of the lieges. This alarm has been variously defined by the Courts. In Ferguson v. Carnochan (1889) it was said not necessarily to be "alarm in the sense of personal fear, but alarm lest if what is going on is allowed to continue it will lead to the breaking of the social peace". Alarm may now be too strong a term: in Macmillan v. Normand (1989) the offence was*

committed when abusive language caused "concern" on the part of policemen at whom it was directed." (p.192)

Dik il-Qorti żiedet tgħid li:-

> *"Naturalment huwa kwazi impossibbli li wiehed jiddeciedi aprioristikament x' jammonta jew x' ma jammontax f' kull kaz ghar-reat ta' ksur volontarju tal-buon ordni u l-kwiet tal-pubbliku. Kif jghid awtur iehor Skocciz, Gerald H. Gordon, fit-test awtorevoli tieghu "The Criminal Law of Scotland" (Edinburgh, 1978):*
>
> *"Whether or not any particular acts amount to such a disturbance is a question of fact depending on the circumstances of each case, and strictly speaking probably no case on breach of the peace can be regarded as an authority of general application." (p.985,para.41- 01).*

U aktar 'l quddiem, l-istess awtur jgħid:-

> *"…although it has been held not to be a breach of the peace merely to annoy someone such annoyance could amount to a criminal breach of the peace if the circumstances were such that it was calculated to lead actual disturbance." (p.986, para. 41-04)."*

Il-Qorti tqies li f'dan il-każ, il-Prosekuzzjoni ma rnexxiliex tipprova lil hinn minn kull dubju raġjonevoli, li dan l-inċident seħħ f'post pubbliku, u/jew li dan id-diverbju seta' ġibed l-attenzjoni tan-nies, jew li seta' ħoloq ċerta apprensjoni fost dawk li kienu viċin. In fatti, dan l-allegat inċident seħħ quddiem il-bieb tal-appartament fejn jgħix il-parte ċivile, u kompla fi pjazetta privata li hemm fl-istess blokka ta' proprjetà. Ix-xhud, Christine Falzon Jones, sostniet li kienet bagħtet messaġġ lill-okkupanti ta' appartamenti oħra f'din il-blokka, dwar dak li kien qed jiġri, iżda la ppreżentat kopja ta' dawn il-messaġġi, u lanqas tressaq xi ħadd minn dawn l-okkupanti, biex jikkonferma x-xhieda ta' Christine Falzon Jones. Din il-Qorti tħoss li din il-kontravvenzjoni, ma ġitx suffiċjentement ippruvata.

Dwar il-ħames imputazzjoni, din tirreferi għal dagħa fil-pubbliku. Għal darb' oħra, jiġi ribadit li ma ġix ippruvat li l-imputata kienet f'post pubbliku, jew li kien hemm xi nies preżenti, dak il-ħin li allegatament kienet qed tidgħi.

Deċide

Għal dawn ir-raġunijiet, din il-Qorti qed tillibera lill-imputata mill-ewwel, it-tielet, ir-raba' u l-ħames imputazzjoni, filwaqt li wara li rat l-Artikolu 339(1)(e) tal-Kap 9, issib lill-imputata ħatja tat-tieni imputazzjoni, u twissiha biex ma terġax. Qiegħda tapplika wkoll l-Artikolu 383 tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, u tordna lill-ħatja sabiex iżżomm il-kwiet ma' Malcolm Joe Falzon għal żmien sena mil-lum, taħt penali ta' elfejn Ewro (€2,000).

Maġistrat Dr. Simone Grech

Janet Calleja
Deputat Reġistratur